

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET. * SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

<p>Kéziratok és szakkérdések a szerkesztőség címére küldendők.</p> <p>Előfizetési díjakat és hirdetések az Országos Halászati Egyesület (Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11. II. emelet 215.) fogad el.</p>	<p>MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN. Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nemtagoknak előfizetési díj: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Égész évre 12 pengő.} \\ \text{Fél évre 6 pengő.} \\ \text{Külföldre egész évre 16 pengő.} \end{array} \right.$</p> <p>Allami alkalmazottaknak 50 %-os kedvezmény jár.</p>	<p>Verantwortlicher Redakteur: Dr. Emil Unger.</p> <p>Administration: Ungarischer Landesfischerei-Verein, BUDAPEST, Kossuth Lajos-tér 11. II. 215.</p>
<p>Szerkesztőség: Budapest, II., Herman Ottó-út 15. sz.</p> <p>M. Kir. Halélettani és Szennyvíztisztító Kísérleti Állomás.</p>	<p>HALÁSZAT — (FISCHEREI)</p> <p>FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI</p> <p>Organ des Ungarischen Landesfischerei-Vereins Budapest.</p>	<p>Redaktion: Kgl. Ung. Versuchsstation für Fischereibiologie und Abwässerbe-seitigung, Budapest, II., Herman Ottó-út 15. sz.</p>

TARTALOM: Dr. Winkler Lajos † — Békés halak mint ragadozók. *Br. Szurmay Sándor.* — Egy különös halászat. *K. B.* — Az 1939. évi halászati kiállítás. — Hivatalos rész. — Ujdonságok. — Árjegyzék. — Hirdetések.

INHALTS ANGABE FÜR DAS AUSLAND: Prof. Dr. L. Wink'ler. † — Friedfische als Räuber. — Eine sonderbare Fischerei. — Die heutige Fischereiausstellung. — Amtliche Mitteilungen. — Neuigkeiten. — Annoncen.

Halmi felvétele

Dr. WINKLER LAJOS
nyug. egyet. ny. r. tanár
1863-1939

A magyar tudományos világot súlyos veszteség érte! *Winkler Lajos* a Pázmány Péter Tudomány Egyetem világhírű analitikai-kémiai professzora f. évi április hó 14-én álépte az örökkévalóság küszöbét.

Hogy ki volt *Winkler Lajos*, azt e lap olvasói előtt aligha kell külön magyarázni. Hiszen e név oly sokszor szerepelt már a „*Halászat*“ hasábjain és ha egyebet nem, annyit bizonyára mindenki tud, hogy Ő tanított meg bennünket a víz oldott oxigéngáz tartalmának szabatos meghatározására.

Winkler Lajos 1863. május 21-én született Aradon, ahol középiskolai tanulmányait is végezte. A gyógyszerészi pályára lépett és Rozsnyai Mátyás, a hírneves aradi gyógyszerész vezetése mellett gyakornokoskodott, gyógyszerészmesteri oklevelét pedig a budapesti egyetemen szerezte meg, ahol nem mindennapi tehetsége csakhamar feltűnt *Than Károlynak*, az egyetem akkori nagynevű kémia professzorának, aki őt a gázok oldhatóságának tanulmányozásával bízta meg. E tanulmányai során merült fel a vízben oldott oxigéngáz meghatározásának szükségessége. Az akkor ismert oxigénmeghatározó módszerek ugyanis rendkívül körülményesek voltak és amellet kevésbé pontosak, semhogy a gáz-abszorpciós vizsgálatok igényeit kielégíthették volna. Megteremtette tehát jól ismert módszerét, amely egyúttal doktori értekezésének is tárgya volt.

E módszer, amelyet 1888-ban német nyelven közölt először a nyilvánossággal, nevét azonnal világhírűvé tette és ama igen kevés analitikai eljárás közé tartozik, amely immár egy félszázad óta van használatban. Noha a kémia az elmúlt 50 esztendő alatt szédületes fejlődésen ment át, mégsem akadt egyetlen olyan eljárás sem,

Dr. Winkler Lajos

amely *Winkler Lajos* módszerét túlszárnyalta, avagy éppen a használatból kiszorította volna. Sőt ellenkezőleg, azt kell mondanunk, hogy e módszer mindnagyobb elterjedésnek örvend és se szeri, se száma azoknak a felfedezéseknek, amelyek különösen az utóbbi években annak alkalmazása folytán láttak napvilágot. Hogy erről némi fogalmat alkothassunk magunknak, ideiktadjuk ama hírneves kutatók neveit, akik *Winkler Lajos* módszerének alkalmazása útján korszakalkotó felfedezésekre jutottak.

A tenger-kutatás terén *Natterer* bécsi professzor már a múlt század 90-es éveiben alkalmazta *Winkler Lajos* módszerét, azóta pedig az összes tengerkutató expedíciókon ezzel határozzák meg a tengervíz oxigénrétgazdóságát. Az édesvízi halászati- és hidrobiológiában *B. Hofer* müncheni professzor a század legelején vezette be a módszert, majd *Ch. Juday* a kiváló amerikai limnologus ezzel a módszerrel határozta meg az északamerikai tavak oxigénrétgazdóságát, amelynek eredményei alapján vezette be azután *A. Thienemann* a tó-típusok fogalmát. *E. Naumann* Svédországban, *Orr és Marshall* a skóciai Millportban, *J. Minder* Svájcban, *H. Järnefelt* Finnországban, *G. Verescagin* a szibériai Bajkál tóban, *S. Stankovic* az *Ochrid* és *Prespa* tóban, *Joshimura* Japán tavaiban, *Damas* a belga Kongó tavaiban, *F. Ruttner* Jáva és Szumatra tropikus tavaiban és rajtuk kívül még igen sokan ezzel az eljárással vizsgálták az oxigénrétgazdóságot, aminek alapján azután fontos törvényszerűségeket állapítottak meg.

Winkler Lajos oxigénmeghatározó eljárását tehát az Északi foktól a Jóreménység fokáig, Tókiótól Sanfranciskóig mindenütt ismerik és alkalmazzák, nem csoda tehát, ha neve a oxigénnel oly annyira összeforrt, hogy egy németországi útja alkalmával Őt az ugyan-csak világhírű *Clemens Winkler* német kémikus ugraszortól való megkülönböztetés végett „*Sauerstoff*“-*Winkler* néven mutatták be.

Winkler Lajos azonban nemcsak oxigénmeghatározó módszere tette híressé. Az analitikai kémia csaknem minden ágában, továbbá a gyógyszerészeti, sőt az általános kémiai téren is igen sok olyat alkotott, ami a külföld elismerését felkeltette. Mindezekkel itt mi részletesen nem foglalkozhatunk, csupán megemlíttjük, hogy oxigénmeghatározó módszerével csaknem egyidőben közzétett gázabszorpciós vizsgálatainak eredményei, a nagytekintélyű *Bunsen Róberttel* hozták ellentétbe a fiatal magyar tudóst, amennyiben kimutatta, hogy a gázoknak *Bunsentól* meghatározott abszorpciós-együtthatói nem pontosak, mert a valódi értéktől 10—14%-nyira eltérnek. A kérdés *Winkler Lajos* javára dőlt el, amit az bizonyít legjobban, hogy a fizikai és kémiai állandók gyűjteményes munkáiban nemzetközi standard adatok gyanánt még ma is *Winkler Lajos* abszorpciós-együtthatóit közlik.

Új alapokra fektette a súlyanalitikát és ezáltal lényegesen fokozta a súlyanalitikai eljárások pontosságát, a zsírok és illóolajok, valamint a drógok vizsgálatára új módszereket dolgozott ki.

De jelentőség tekintetében legelőször kellett volna említenünk *vízvizsgálati módszereit*. Minden túlzás nélkül állítjuk, hogy a vízvizsgálat terén *Winkler Lajos* alkotta a legtöbbet és a legtökéletesebbet. A víz minden alkatrészének meghatározására van módszere, úgyhogy azokkal a víz teljes analízise elvégezhető. Vívizsgálat terén világtekintélynek ismerik el, ami abban is kifejezésre jutott, hogy Őt bízták meg a *Lunge-Berl*-féle nagy technikai-kémiai kézikönyv vízvizsgálati fejezetének megírásával.

Módszereit a szabatosság jellemzi, ami szigorú kritikai gondolkodásának eredménye. A kritikát magasabb filozófiai szempontoktól vezéreltetve gyakorolta, midőn munkáiban abból indult ki, hogy az analitikai meghatározások alapját képező vegyi folyamatok csak közelítő-

legesen követik az elméletet, mert a valóságban nagyon sok olyan ismeretlen tényező is játszik közre, amely a kémiai reakciókat lényegesen befolyásolja. Arra törekedett tehát, hogy az ismeretlen tényezők hatását kiküszöbölje, amit sokszor a naivitásig egyszerű, de mindenkor szellemes fogások alkalmazásával ért el. Bevezette az analitikába a kísérleti hibák korrekcióját, amivel eljárásai pontosságát a legszélsőbb határig fokozta.

Kerülte a gépiességet, ezért módszerei nagy figyelmet, kémiai tudást, gyakorlatot és kezűgyességet tételnek fel. Talán részben ez is hozzájárult ahhoz, hogy voltak eleinte akik húzódoztak módszerei használatától. Mindenesetre a modern analitikában egyre inkább tért foglaló fizikai módszerek használata, főleg tömegmunkánál, sokszor kényelmesebbek, de azok körülbelül úgy viszonylanak a *Winkler*-módszerekhez, mint a fénykép a művészi portréhoz. A *Winkler*-módszerek az analitikai munka *művészi magaslátán* állanak, amelyek használata a szakember részére nemcsak munkát, hanem élvezetet is jelent, mert egyéni tudásának és ügyességének kifejtésére nyújt alkalmat. Az analitikában ma oly divatos fizikai módszereket *Winkler Lajos* nem maradiságból mellőzte, hanem azért, mert a klasszikus kémia alapján állott és annak előbbrevitelét tekintette főcéljának. A fizikai módszerek megteremtése nem a kémikus, hanem a fizikus feladata, amikor tehát azokat a kémikus is előszeretettel alkalmazza, munkája gépiessé válik, mert akkor már nem saját eszmeköréből merít, hanem a fizikus munkájának eredményeit értékesíti.

Winkler Lajosban az ember és tudós nem választható el egymástól. Egyéniségét teljesen alárendelte tudományos kutatómunkájának, ezért nem tűrte a pusztá konvenció sokszor terhes béklyóit sem.

Noha tudományos munkáiban mások nézeteit erős kritika tárgyává tette, mindig objektív maradt, mert a kritikát önkritikával kezdte. Alkotásaiban forradalmi volt, mégis tekintélytisztelt maradt, mert mindig a legnagyobb tiszteltet és csodálat hangján emlékezett meg a kémia nagy úttörőiről.

Mentes tudóst maradni a tudóst sokszor jellemző egyoldalúságtól. A filozófiában, a természettudományok minden ágában, az orvostudományban, sőt a nyelvészet terén is az átlagosnál jóval nagyobb jártasságot árult el eszmecseréi során. A zenét nemcsak értette, hanem művelte is, mert önmaga is több hangszeren művészi-sen tudott játszani.

Pályáján gyorsan haladt előre. Már doktori oklevelének megszerzése évében, 1889-ben *Than Károly* tanársegédjévé nevezték ki, majd 1894-ben egyetemi magántanárrá lett. A Magyar Tudományos Akadémia 1896-ban levelező tagjává, 1922-ben pedig rendes tagjává választotta. *Than Károly* halála után 1909-ben egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezték ki és 1933-ban történt nyugalomba vonulásáig számos generációt nevelt a magyar tudományos és gyakorlati élet számára.

Egyetemi előadásai magas színvonaluk ellenére is élvezetesekek és rendkívül lenyűgözőek voltak.

Fényes csillag volt a magyar tudományosság egén. Fénye nem tűnt le futó csillagként, hanem még hosszú időig fog világítani, hogy az eljövendő nemzedékek számára irányt szabjon. Emlékét ércnél maradandóbban őrzik a tudomány annáleasei.

A békés természetű halak, mint ragadozók

A békés természetű halak rendszeren csak a természet által nyújtott állati és növényi táplálékból élnek, pót-eledel gyanánt azonban szívesen fogyasztanak oly állati és növényi táplálékot is, melyet vízbe szórva kapnak és megszoknak, sőt a természetes eledel mellett állandóan is szívesen elfogadnak. Így pl. friss, vagy meg-

főtt régi kukoricát, borsót, darát, kenyér darabkákat, lisztből, kukoricalisztből készült apróbb-nagyobb gombócokat, de elfogadnak felaprított bármely állati húst, így halhúst és mindenféle alvadt vért, stb. De adott esetben a békés hal, ha a víz, melyben él, nem nyújt elég természetes vagy póteledelt és éheznek, ragadozóvá is válik és nemcsak saját testvéreit és fiait (tehát apró halacskákat), hanem a műcsalít is elfogadja, vagy jobban mondva halacsckának nézve, bekapja minden *kóstolga-tás vagy ízlelés nélkül*. De ragadozóvá válik jóhiszeműleg is akkor, amidőn pl. a fenéken talál kukachoz hasonló és annak nézett apró harcsa vagy más halivadékokot, melyet tömegesen bekebelez és elfogyaszt.

Fentiek szerint nem lehet csodálkozni, ha Tóth József tógazda, — amint azt az 1938. évi 23/24. sz. Halászatban megírta, — 110 holdas halastavában nemcsak hallal csalizott horoggal fogott pontyot, hanem egész pontyállomány is rendszeresen evett nemcsak a horogtól megsebzett, tehát kóstolható halacsckákat, hanem az egészséges kis halak egész tömegét is. De biztos vagyok abban, hogy ezek a pontyok kis, körörmnyi nagyságú villantóval, tehát íz és szag nélküli műcsalival is megfoghatók, amint én a kis Farlow-féle villantóval a Harta melletti Vajerkában és Gödöllő vidékén Kiss Géza által benépesített kis vizekben is nemcsak pontyot, de vörös szárnyú keszegeket és egyéb fehérhalakat is fogtam már, mert ezekben a vizekben is túl nagy számban voltak az apró keszegek, melyek a természetes plankton és növényi eledelnek még a magzatját is feltették, már éheztek, tehát szintén ragadozóvá lettek. Tóth igen jól járna, ha nyújtó tavába folyó évben 1000 darab egy nyaras ponty mellé betenne az idén mostanság megívó csukákból is 5—600 darabot májusban, amidőn ez utóbbiak már ujjnyi hosszúak és vígan fogyasztják — mindegyik már mint önálló egyed, — a szeméthalakat a pontyok eledel-konkurrensait. A csukákat ivassa meg mesterségesen vagy egy sűrű dróthálóval elrekesztett jókora sarokban és nevelje fel májusig darált halhússal és alvadt vérral. Májusban az egy nyaras pontyok közé viheti. Ősszel azt hiszem kifoghatna a pontyok etetése mellett 1000 darab egy kilós pontyot és a betett ugyanily súlyú csukát, mint piaci árut. Meg lehetne kísérni 1000 darab mult évi süllő behelyezésével is, mert azok a zömök, vastag és a fenéken járó pontyban kis szájukkal nem sok kárt tennének, és főleg a magasabb vízrétegekben mozgó apró keszegféléket fogyasztanák.

Fentieket mindenben igazolták dr. Keller Oszkár, a keszthelyi gazdasági akadémia tanárának egy nagyobb 6 hektóliter ürtartalmú akváriumban végzett és a f. é. 1—2. sz. Halászatban közölt rendkívül érdekes kísérlete is.

E tárgyhoz tartozónak látszik a f. é. február havi „Sporthorgász“-ban foglalt „Villantóval fogott ponty“ című rövid közlemény is, mely szerint egyik horgász Heintz-féle villantóval a víz fenekén pihenő 2½ kilós pontyot fogott oly módon, hogy a villantó horga, amidőn a ponty fölött elhúzta, beleakadt a ponty hátuszonyra melett a hal testébe és megfogta. Ebben az esetben a pontynak semmi szerepe nem volt, mert véletlenül akadt horogra.

A legérdekesebb villantós halfogás, melyet szintén e tárgyhoz tartozónak tekinthetünk az, hogy *csupasz fénylő* (nikkel vagy ezüstös) *horoggal fogjuk a vértés halaknak minden fajtáját*, tehát a kecsegét, a tokot és a vizát. Nem úgy azonban, hogy bekapja, hanem, hogy azal a horoggal játszik, csapdossa a farkával addig, míg az éles horog testébe vágódik és rajtavész. Ezek a halak a víz fenekén járnak, a horgot tehát kevéssé a fenék fölé helyezzük úgy, hogy lássa a hal a víz sodrától billegő horgot, mire oda jön játszani. A kecsegék fogására csak köröm nagyságú horgok használhatók, míg a 80 kilós súlyt elérő tokot már erősebb horoggal fogják, az

500 kilósra is megnövő viza fogására az alsó Dunán vasláncan lógó arasznyi nagy horgot tesznek.

A gyakorlati életben vannak azonban esetek, amikor a csupasz fényes horgot is bekapja a hal, valószínűleg kis halacsckát gyantitva benne. A Keleti tenger egyik mólójáról, Warnemündé-nél, ahol a víznek folyása is van ősszel, amikor a heringek nagyobb rajokban mutatkoznak, a következő szerszámot használják: a zsinór végén egy 2 méteres erős szilk patony, amelynek alsó végére egy 20—30 grammos ólomgolyót tesznek. A golyó fölé 20—30 cm. távolságra 5—6, tíz centiméter hosszú előkékre kötött egy-egy csupasz és fénylő közepes horgot kötnek. Ezt hosszú vesszővel bedobják, fenéig eresztik és azután ½ vagy 1 méterre emelik és ismét lesülyeszti. 2—3, sőt 4 hal is egyszerre bekap 1—1 horgot, olyik már sebzett oldallal vagy hassal, ami amellet szól, hogy vagy játszanak a fénylő horoggal, vagy véletlenül karcolta meg egy másik horog a nagyon vad küzdelem alatt.

Érdekes volna, ha dr. Keller keszthelyi akváriumában egész kicsiny fényes horgot selyembogárbélre erősítve mozgatna fel-le, vagy oldalt, amidőn apró halakkal etet. Hiszem, hogy ezek az éhes halak a csupasz horgot is bekapják.*

*

Az elmondottakból is látjuk, hogy a harc, mint természeti törvény, az összes, a vízben élő teremtmények között éjjel-nappal állandóan folyik. Hozzátehetjük ehhez azt is, hogy ez a harc épp úgy folyik a víz és a föld színén, de a levegőben és a föld alatt is az összes élő, az állat vagy a növényvilághoz tartozó teremtmények között is. Mindenütt az ököljog uralkodik és az erősebbé a gyözelem, mert az vonja meg a gyengébb megélhetési lehetőségeit vagy elpusztítja a saját jobb élete vagy megélhetése érdekében.

A teremtés koronája, az ember sem kivétel e tekintetben, bár állami törvényekkel, nemzetközi megállapodásokkal iparkodnak korlátot szabni az erőszaknak. Imhol néhány példa: szárnyas állatok pusztítják a rovarok sokaságát a levegőben és a földön, a vakondok a gilisztákat és álcákat a föld alatt. A gyom elnyomja a nemesebb növényeket. A terebélyes fa elvonja az alatta lévő növények tápanyagát terjedelmes gyökérzetével, koronájával pedig az éltető napsugarakat. Mindezeket pusztítja jóléte érdekében az ember, aki érdekből vagy bosszúból, nem riad vissza a halálbüntetéstől sem és gyilkosságra, hazaárulásra is vetemedik. Érdekcsoportok között is mindig lesznek verekedések és nézeteltérések (így a horgászok és halászok között is). De államok és államcsoportok között sem fognak megszűnni az érdekellentétek teljesen soha és így álom marad az örök béke is. Kétségtelen azonban, hogy presztizs kérdések, vagy kisebb sérelmek miatt háborúk épp úgy nem lesznek, mint örökösödési vagy vallásháborúk. Csak ha valamely állam léte vagy pusztulása forog kockán és a kétségbeesés sodorja a háborúba vagy végül, ha más nagy államok akarata ellenére vonják be a küzdelembe.

vitéz Szurmay Sándor br., ny. honv. min.

Egy különös halászat

Hosszú halászpályám alatt sok különböző módon üzött halászatot láttam, sokféle formában próbáltam magam is, de az alább leírt halászathoz hasonlóan még soha nem vettem részt.

Tudott dolog, hogy nemcsak a Dunán, hanem hazánk más, halban bővelkedő folyóin is a halászmesterség igazi ősi foglalkozás, s mint ilyen egy-egy folyam- vagy folyószakasz bérlete gyakran évszázadokon ke-

* A fentiekben érintett tárgykörökből szerző könyve a horgászatról kimerítő tájékozást nyújt.

A búvár-halász teljes búváröltözékében, mely saját tervei szerint készült. Az egész öltöny csak harminc-egynéhány kilót nyom. A csizmákon a lábfej-részen és a mellen ólomnehezékek láthatók. A sisak jobb felén (valójában a búvár-halász balválla fölött) van a két levegővezeték betorkolása a sisakba. A felhúzókötélt pedig a búvár-halász dereka fölött van körös-körül megerősítve. A két levegővezeték egyébként a kötéllel sűrűn egybe van kapcsolva. A csónak faránál van a létra. Fekete Gyula halászmester ez az öltönyben.

A szerkesztő felvétele.

resztül ugyanazon családban nemzedékről-nemzedékre száll. De nem csak a bérletek, illetve az örökjogon megszerzett vizek maradtak egyes családban, hanem az illető vizekhez fűződő évszázados mondák és legendák is. — Éppen így fennmaradtak az ősapák által évszázadokkal ezelőtt elnevezett tanyák nevei, (vízalatti akadályok), valamint a tanyák évszázakonkénti halhozamai, halfajtánként megnevezve.

Az Esztergom és Győr városok közötti Duna-szakasznak medre pl. arról nevezetes, hogy nagyon sok helyen sziklás kőzet, tele van kiálló szikladombokkal, szerteágazó barlangokkal és hálóval nem halászható gödrökkel. Ezen körülményeket, illetve a Duna-meder fönt leírt állapotát szájhagyományok alapján igen részletesen ismerik a mai nemzedék ott lakó halásza. Bizonyosságot róla csak úgy szerezhettek, hogy elődeik és a tapasztalatlanok nem hallgattak az idősebbek intó szavára s egy-egy veszélyes tanya meghalászása után egy pár kg jobb hal fejében a tanya fél hálójukat is vámul szedte némelykor.

A fenti szájhagyományokat most fényesen igazolta a technika egyik nem új keletű vívmányával dolgozni tudó halásznunk.

A Gönyű község határában lévő „Buzgár“ nevű tanya bérlőjének az az ötlete támadt, hogy a szájhagyományokból ismert harcsafészek kiaknázására illetve „kiverésére“ búvárt küld le, aki a tanya sziklaoduiból és barlangjaiból az ott téli állásba esetlegesen elfekvő halakat „kiveri“, vagy a magával vitt kece-hálóba kergeti és azt a napfényre felhozza. — Az ötletet tett követte.

A tulajdonos egyességet kötött Kovács József nevű halászzal, aki a nevét a jóval sekélyebb Ipoly folyó akkor még cseh kézen lévő oduinak és haltanyáinak kiaknázása során tett ismertté.

A halászgazda megmutatta pontosan a szájhagyományokból ismert „Buzgár“ tanya állítólagos barlangjainak helyét, ahol téli fekvésben lévő harcsák tömegét sejtette.

A búvár megtette előkészületeit, hogy a mérések szerinti kb. 12—14 méter mélységű vízbe lebocsátkozzék

a parttól 10—12 méter távolságra folyó nyílt vízbe, melyet addig az úgynevezett karajjég fedett.

Akkor ért az első meglepetés, amint egy búvárruhának nevezett valamit kezdett magára öltetni. Láttam már búvárt tengeren, folyóvizben, de fogalmam sem volt róla, hogy ilyen primitív felszerelésben valaki le merjen 12—14 méter mélységű folyóvízbe ereszkedni.

A ruha maga vékony vízhatlan anyagból készült s élettartalmának már csaknem végefelé közeledik. Folytonossági hiányait közönséges belső autógumikból pótolták. A lábak és karok fedésére való részek szintén öreg autóbelsőgumiból készültek, de szerep jutott egy pár kivénhedt gumikesztyűnek is, mely a búvár bárányszőrkésztyűs kezeit óvta meg a víztől.

Miután a fentmaradottakkal az adandó különböző síjelzéseket megbeszélte, a búvár a derekára széles övet csatolt, melyről 50 cm hosszú zsinegeken S alakú horgok lógtak. kezébe egy kecehálót vett, „sisakiát“ fölcsatolta és lebocsátkozott a vízbe. — Nem titkoltam aggodalmam aziránt, hogy a folyó által állandóan nyaldosított éles karajjég elvághatja tartókötelét, vagy légszivattyúja gumicsövét, annál is inkább, mivel legalább 12—15 métert kellett megtennie a karajjég alatt a part felé, hogy az állítólagos harcsafészeket megtalálja.

A levegőt szolgáltatató „gép“ megkezdte működését s én szívszorongva vártam az adandó jeleket.

Nem érdektelen ha megemlítem, hogy a levegőt szolgáltatató „gép“ egy közönséges kerékpár-pumpához volt hasonló, amit egy ember két lábával leszorítva sűrű hajlongások között szolgált ki.

25—30 perces feszült várakozás után éles fütty hangzott a csónakból, jelezve, hogy a búvár-halász fel akar jönni. — Működésbe lépett a felvonó kötélt s nemsokára megjelent a búvár-halász feje nagy hullámgyűrűben, minek okát csak későbbben tudtam meg. — A búvár ugyanis egy kb. 25—30 kg-os harcsát ölelt magához, melynek farokrészébe a derekáról lógó S horgok egyike volt beleakasztva s az amugy is dermedt állapotban lévő hal nem tudott menekülni az öleléséből. — De álljon itt pontosan a búvár elbeszélése, melyben a leszállástól a felvonásig tartó élményeit mondja el.

„Miután lábaim szilárd talajt értek, — mondotta — a Duna fenekén széjjel néztem a félhomályban. Kb. 14 méter mélységben lehettem s hála a víz tisztaságának türhető világosság áradt szét körülöttem. Küzdenem kellett a víz áramlása ellen, mely nem volt túl erős, de még sem értem volna el semmi eredményt, ha történetesen nem az állítólagos tanya fölött 3 méterrel ereszkedtem volna le, hanem alatta. Így a 3 méter távolság elég volt ahhoz, hogy a nem túlságosan távol lévő partot elérjem s a kiálló szikláknak megkapaszkodjam. Rövid keresés után egy kb. 6—8 köbméter nagyságú szabályszerű barlangra akadtam, melyben a különböző nagyságú harcsák sokasága volt téli fekvésben. Amerre néztem a szűk oduban, mindenütt harcsák feküdtek rendetlen összevisszaságban s ahogyan. az erős félhomályban kivettem, szájukat tátogatták szabályos időközökben, azt a látszatot keltve, mintha engem akarnának elnyelni.

Nem ijedtek meg tőlem, nem rebtentek széjjel, hanem tovább tátogattak egykedvűen. Amikor közéjük mentem és a velem hozott kecehálóba kezdtem az egyes kézzel megfogható kisebb példányokat dobálni, némi riadalom támadt közöttük s lábaim körül lustán elúsztak, de nem mentek ki az oduból, hanem inkább az odu belseje felé tolongtak.

Mikor kecehálómát megraktam, kiválasztottam egy nagyobb példányt, melynek farokrészébe az övememre függő horgok egyikét beleakasztottam, a halat pedig mely csak gyöngye ellenállást fejtett ki, magamhoz öleltem, fél kézzel pedig a kecehálót fogtam s jelt adtam a felvonásra. Az alatt, míg felvontak s a jég alatt a nyílt vizig tudtam jutni, a kecehálóból bizony jó egynéhány

A bűvár-halászat eredménye már a csónakban van. A bal-szélen: Fekete Gyula halászmester, mellette Kovács József, a bűvár-halász kesztyűs kézzel fogja a harminckilós harcsát.

A szerkesztő felvétele.

drb. magához térve kiszabadult és elúszott, de nagyobb részüket sikerült a magamhoz kapcsolt példánnyal együtt napfényre hoznom. Leszállásomat többször megismételtem s mind addig hordtam a barlangban lévő harcsákat a felszínre, részben kecehálóban részben magamhoz kapcsolva, amíg vagy mind meg nem szöktek vagy föl nem hordtam, de kiürült a barlang. Sikerült kb. 1000 kg. különböző nagyságú harcsát fölvinnem, de bizony rengetegnek sikerült megszöknie s láttam közöttük 60—80 kg-os példányokat, melyekhez nem nyúltam, mert ugysem tudtam volna a hatalmas erejű állatokkal megbirkózni.

Az általam fölhozott példányok legnagyobbika 35—40 kg. lehetett, de az 1000 kg. harcsának több mint háromnegyed része 5 kg-on felül volt.

Eddig tartott a bűvár elbeszélése, melynek bizony-sága az Újpesti hídfőnél lévő Illik bárkákban fekvő gyönyörű harcsák tömege, — a különös halászat után, mert a fogást Illik Viktor halászmester vásárolta meg. Fényes bizony-sága a régi halászok vízalatti talajismeretének a jelen példa is, mert e sok száz éves szájhagyományból ismert harcsafészkek megjelölésénél csupán három métert tévedtek.

A sok elszaggatott háló árát pedig a kései utódoknak most fizették vissza a — „hálás“ harcsák egy ösz-szegben.

K. B.

Szerkesztő megjegyzése. Valamivel később — február hó 6-án magam is résztvettem Kovács József hasonló bűvár-halászatán, Fekete Gyula gönyűi halászmesterrel, mikor alkalmam volt annak egyes mozzanatairól fényképfelvételeket is készíteni. Jelen cikk illusztrálására kettőt közlünk ezekből, melyek még más hárommal együtt a „Bűvár“ márciusi számába írt, „A magyar bűvárhalász“ című cikkemmel kapcsolatban jelentek meg.

A fenti érdekes leíráshoz itt csak annyit jegyzünk meg, hogy a bűvárhalászt többen alaptalanul vádolják a halak „kipusztításával“. Erről szó sem lehet. A nagy halak egyébként is arra valók, hogy kifogják őket. A bűváruha nálunk nem tartozik a tiltott halfogó eszkö-

zök sorába, Kovács Józsefnek konkurrencsei nincsenek, ő egyedül pedig — bármily ügyes is — nem képes a magyar vizek halait bűváruhádjában „kipusztítani“. Nagyobb fogások ily módon csak télen sikerülnek neki is, mikor a nagy halak fél-álomban lévén, nem fejtenek ki igen erős ellenállást és nem menekülnek el gyorsan. A munkát ilyenkor is komolyan akadályozza, illetve lehetetlenné is teheti a jég és annak zajlása.

Az ő bűvárhalászata rendkívüli tudást, bámulatos ügyességet és bátorságot igényel, amire más aligha vállalkozik. Kovács József elsősorban halász, a bűvárságot maga, segítség nélkül tanulta ki, felszerelését is maga tervezte. A halász- és bűvármesterség ilyen egybekapcsolása saját találmánya és eddig egyedülálló jelenség. Véleményünk szerint csak pártfogást és dicséretet érdemel.

Az 1939. évi halászlati kiállítás

Az idén igazán elmondhatjuk, hogy minden ami egy kiállításnak árthat, az a mezőgazdasági kiállítást utolérte. A külügyi helyzet, a kiállítás elhalasztása, a szállítási nehézségek, a száj és körömfájás, a rossz időjárás minden-minden megjött kiállításunkra, azonban anélkül — és ezt örömmel állapítsuk meg! — hogy a lényegnek és sikerének ártani tudott volna.

Mire a Kormányzó úr Öfőméltósága rajongva szeretett alakja a vásáron megjelent, a nap kisütött; a tavaszi napsugár jól eső melegével besugározta a sokat

Halászlati pavillon a tenyészállatkiállításon.

A szerkesztő felvétele.

szenvedett rendezőség, kiállítók és közönség testét-lel-két és teljes fényében kibontakozott az a ragyogóan szép és ünnepi kép, amely mezőgazdasági kiállításunkat jellemezni szokta.

És ebben a színpompás képben az öreg, kissé meg-

rokkant, de még mindig üde színfoltként ható halászati pavillonunk ismét megtette a magáét, mert szokatlan látnivalóival nagy tömegeket vonzott magához. A hal, mely Neptun isten közönséges halandók részére megközelíthetetlen és kifürkészhetetlen elemében érzi jól magát, gyöngyöző tiszta vízzel töltött medencékben tálalva, oly vonzerőt gyakorolt vidéki és városi tömegre egyaránt, hogy azelől kitérni csak kevesen tudtak.

A hal tehát, — állapítsuk meg, — mint látnivaló lenyűgözi a szemlélőt; a közönség minden körülmények között felkeresi és meggyönyörködik. Nem egy esetben hallottuk az idén is, hogy: no ezért érdemes volt fizetni! Megéri a pénzt!

Pedig — mivel értük el ezt a hatást? Csak a külsejét mutattuk: gyönyörű formáit, ragyogó küllemét, mozdulatainak szépségét. A kifogás gyönyörűségeit, a küzdelem tetet-lelket lekötő ígését nem tudtuk érzékelteni és ruganyos tiszta húsának ízét sem tudtuk avatott mesterek kezén keresztül eljuttatni a látogatókhoz, akik pedig nem is egyszer sóhajtottak fel, hogy: de jó volna egy kis finom halpaprikás vagy halászlé!

Hát igen, ezt magunk is éreztük; a kiállításunk ebből a szempontból hiányos volt, mert azt a hatalmas lehetőséget, melyet a kiállítás propaganda szempontjából nyújthatott volna, nem használtuk ki eléggé. Ment-

veben mindazoknak a tógazdaságoknak és kiállítóknak, kik anyagi haszon reménye nélkül azon résztvettek és nemes hal és egyéb kiállítási anyagukkal a kiállítás sikerét előmozdították és bebiztosították.

Az aquariumok közül nyolcat a Magyar Tógazdaságok R.-T. nemes halanyaga töltött meg. Az aquariumokba bőven jutott a remek küllemmel bíró ponty-ivadékból, a hortobágyi 2—3 nyaras tükrös és pikkelyes pontyból, compó, fogassüllő és harcsából. A látogatók közül sokan vágyó szemmel nézték a pompás anyagot, melyet szívesen vittek volna haza halanyaguk felfrísítésére.

A következő négy aquarium gróf Károlyi István felgyői tógazdaságából származó halakat tárolta, mely egykét- és háromnyaras tükrös és pikkelyes pontyból állott. Az ivadék különösen vitalitásával tűnt fel.

A gödöllői m. kir. baromfitenyésztő telep tógazdasága az idén csak tükrös egynyaras ivadékot és anyapontyokat állított ki. Feltűnt egynyaras anyagának erőteljes volta és nagyságbeli egyformasága, amit fokozott süllő-kihelyezéssel sikerült elérnie.

A sumonyi tógazdaságból származó halat állított ki Tóth József és társai. A három aquariumot pontyivadék, kárász, harcsa, pisztrángsüger, fogassüllő töltötte meg. Egyik medencéjében a süllőivást mutatta be igen szem-

A Madártani Intézet kiállítása a halászati pavillonban. Halevő madarak.
A középső grafikont Vertse Albert dr. rajzolta. A szerző felvétele.

ségünkre szolgáljon, hogy az akarat megvolt, de a lehetőség nem. A vásár rendezőse az idén még nem tudta biztosítani részünkre a főzöbemutatók létesítését! Jövőre azonban a helyzet már megváltozik; a kiállítást új utak beépítésével átcsoportosítják. Egyes épületek — köztük valószínűleg a halászati pavillon is, — elkerül az utból és lehetőség nyílik nagy és széles főútvonal mentén egy olyan területet kapni, amelyen létesítendő új halászati pavillon a halászzal foglalkozó összes érdekeltek igényeit kielégítheti.

A külön aquarium-terem, a tanító és propaganda anyag bemutatására alkalmas hely, a főzöbemutatók, halételek főzése és árusítása régi vágya a rendezőségnek. Az alkalom most megnyílik, amelyet két kézzel kell megragadni, hogy a 3—400.000 látogató jövőre azzal a meggyőződéssel hagyhassa el a kiállítás területét, hogy a halnál finomabb, könnyebb, egészségesebb és amellet egyszerűbben elkészíthető táplálék nem igen van.

Hálás köszönetet kell mondanunk az Egyesület ne-

léltető módon, amikor a keltetés és szállítás eszközeit is felsorakoztatta.

Ismét szép látványosságot nyújtott a soproni m. kir. fegyintézet pisztrángos tógazdaságából származó egykét-három és négynyaras sebes és szírványos pisztrángállomány, amellyel a közönség nagy elismerését szerezte meg. Reméljük, hogy jövőre már a lillafüredi és egyéb felvidéki pisztrángos tógazdaságok is részt fognak venni a nemes vetélkedésben.

A halászati pavillon központos fekvésű nagy tárlóján a Zimmer Ferenc r.-t. mutatta be a Balaton gyönyörű halait nagyon izléses csoportosításban. Ugyanitt helyet kapott a balatoni halliszt és tengeri rák is.

Az ideai halászati kiállítás egyik érdekessége volt a m. kir. Madártani Intézet nagy bemutatója, amelyen az összes halak szempontjából fontos vízimadarak szerepeltek. A főhelyet egy nagy és izléses falitábla foglalta el, melyet dr. Vasvári Miklós főadjunktus több száz vízimadár gyomortartalom-vizsgálata alapján állított össze, feltüntetve rajta, hogy az egyes vízimadarak táp-

ilékában a hal milyen részben szerepel. Hiányt pótol a kiállítás, mert a viziszárnyasok halfogyasztását és a káros voltát tudományos megállapításokkal tisztázta.

Kiállításunkat változatossá tette az Aquarium és a Terrarium Egyesület megbízásából Wilhelm Endre és is aquariummából álló díszhal bemutatója, melyet a község nagy érdeklődéssel szemlél.

A sporthorgászati felszereléseket Major János vareskedő, sporthorgász bőséges anyaggal ismertette.

A nyíltvizekből származó halakat az épület külső oldalán elhelyezett medencékben mutattuk be. A bejárat baloldalán Illik Viktor újpesti halászmester állította a Dunából származó élőhalait, melyek között: szintok, alóca és szivárványos pisztráng is szerepelt.

A bejárat jobboldalán a Velencei tóból származó összes, ú. n. „sodrófa” alakú pontyok voltak láthatók.

A falakat az országos Halászati Felügyelőség és Hallettani és Szennyvíztisztító kísérleti Állomás gazdag rafikon gyűjteménye borította, mely a tógazdaságok és halászati társulatok fejlődésére, halkivitelünk változására stb. kívánta felhívni a látogatók figyelmét.

A pavillon mutatók hálódísztése Ádám Miksa r. t. ég jó ízlését dicsérte.

Hallóssy.

I. kir. Földművelésügyi Miniszter.

1221/1939. VI. B.

Tárgy: A hullámtéri anyaggyödrök vízvezetése.

Körrendelet

Halasmenyi vízrendező társulatnak, illetve ezek élén álló miniszteri biztosnak.

Hivatali elődeim 1890. április 9-én 1451/1890., 1896. február 5-én 53.451/1896. és 1899. március 16-án 64.685/1898. számok alatt kelt rendeleteikben utasították a tiszai ármentesítő társulatokat, hogy a hullámterekben létesített anyaggyödröket, amelyek a tiszai halállomány fenntartása szempontjából hátrányosnak bizonyultak, ú. n. kicsapó-árkokkal kössék össze egymással és az élő mederrel.

Joggal elvárható volt, hogy ezeknek a rendeleteknek nyomán az ármentesítő társulatok — felismerve az élő víznyelvényeink halállományának megtartásában és fejlesztésében rejülő mérhetetlen nemzetgazdasági kincset, — minden yekezetiükkel rajta lesznék annak előmozdításán. Ezzel emben szakközveim jelentéséből arról értesülök, hogy az ármentesítő társulatok kielégítő mértékben csak a legtrikább esetben tesznek eleget ezeknek a rendeleteknek, noha ezek a munkákra fordított költségek megtérítésére irányuló érveket indokolt esetben eddig is messzemenőleg vettem gyelembe.

Nyomatékosan felhívom a társulatokat, hogy a fentézt rendeleteknek tegyenek eleget, a létesített kicsapókokra pedig ahol az élő folyó magasabb partrészeit vágják át, építsenek zárószilipeket, melyekkel az alacsonyabb szai árhullámok az anyaggyödrökből kirekeszthetők. A vótközö tervek elkészítéséhez kérjék ki az Országos Halászati Felügyelőség szakvéleményét és az elkészült terveket kivitel előtt műszaki felülvizsgálásra hozzám terjeszék fel. Felhívom továbbá a társulatokat, hogy az így létesített kicsapó-árkok fenntartására különösen a hullámteket elborító árvizek apadása idejében fokozott mértékben rdítsanak gondot.

Elrendelem végül, hogy a jelen rendeletben foglalk kivitelére irányuló tevékenységükről a társulatok minden év május hó 1-ig a min. megbízott útján tegyenek hozm részletes jelentést.

Budapest, 1939. április 27. A miniszter rendeletéből:
Trummer I.
miniszteri tanácsos.

Halászati társulatok újraalakítása a visszacsatolt Felvidéken.

A Felső Duna, Vág, Nyitra, Zsitva, Garam, Ipoly, Sajó, odrog, stb. folyók halászata a cseh megszállás után nagy-szt rendezetlen állapotban maradt. A 20 éves rablógaz-lkodás ideje alatt a halászati társulatok működése meg-ünt, a vízterületet rendszertelenül használták és adták

hőrbé, s a felszabadulás után egyes vízterületek gazdátlanul maradtak.

A halászat rendezése érdekében a m. kir. földművelés-ügyi miniszter az alábbi rendeletet intézte a felvidéki vár-megyék alispánjaihoz:

M. kir. Földművelésügyi Miniszter.

71.930/1939. szám VI. B.—2.

Az 1888. évi XIX. t.-c. 14. §.-a nyíltvizeken a halászat önálló gyakorolhatását az egyes tulajdonosokra nézve attól teszi függővé, hogy az a szomszéd birtokosok sérelme nélkül okszerűen üzhető-e.

A törvény 15. §.-a pedig hatáskörömbe utalja annak meghatározását, hogy mely vízterületek azok, amelyeken a halászat — az egynemű halfajták tenyésztésére alkalmas természetük szerint, — társulattá alakulva gyakorolható.

A törvényben biztosított ezen jogomnál fogva annak idején az ország halászat szempontjából jelentékenyebb víz-folyásaira megállapítottam a halászati társulatok kiterje-dését és határait.

Ezt követőleg ezek a halászati társulatok az 1888. évi XIX. t.-c. 29. és követő §.-ai alapján meg is alakultak, és működésük az általam jóváhagyott alapszabályok és üzem-terv alapján meg is indult.

A trianoni békekötést követő cseh megszállás után a csehszlovák állam területéhez csatolt vízfolyásokon a tár-sulatok nagy részének működésében szünetelés állott be, il-letve a határt képező vízfolyásokon a társulat működése csak a magyar állam területén maradt félmederrészre ter-jedt ki.

A Felvidék visszacsatolása után szükséges, hogy mielőbb újra életbelépjön a magyar halászati törvények rendelkezé-se a visszacsatolt területek vízfolyásain is, és ezzel kapcsol-atban a halászati társulatok működése újra életre keltes-sék.

Felhívom Alispán Urat, hogy a vármegye területén ha-táskörbe alá tartozó vízfolyásokra a halászati társulatok mű-ködésének újrakeltése érdekében az intézkedést mielőbb tegye meg, e célból az érdekelt halászati jogtulajdonosokat a községek előljárósága útján újraalakuló közgyűlésre hívja egybe.

Az Országos Halászati Felügyelőséget egyidejűleg utasi-tottam, hogy a vármegye területén a trianoni békekötést megelőzőleg működésben volt halászati társulatok jegyzékét, az érintett községek felsorolásával Alispán Urhoz küldje meg, s egyben az alakuló közgyűlés tárgysorozatára nézve is tegyen előterjesztést.

Budapest, 1939. április 28. A miniszter rendeletéből:
Trummer I.
miniszteri tanácsos.

ÚJDONSÁGOK.

Nagy víza a Dunában. — Fekete Gyula gönyüi halász-mester tagtársunktól hallottuk február elején, hogy atyja még nagy, több mázsás vizát is fogott. Ez volt az a példány, mely kitérve a bécsi természettudományi múzeumban ma is meg-van. — Sokkal érdekesebb azonban, hogy ennek a régi ví-zának méltó nagyságú párja — állítása szerint — most is ott van a magyar Dunában. A halászok közül már többen is ráakadtak, meg is fogták már, de olyan óriási nagy és erős ez a hal, hogy minden szerszámot elszakít és kiszaba-dítja magát belőle, vagy el kell eresztetni, hogy baj ne le-gyen. Egyszer kocában (kece) is megfogta az egyik kisha-lász, de a víza úgy repítette őt csónakjával együtt a vizen, hogy kénytelen volt elengedni. Szákmányulejtéséről szó sem lehetett az ilyen szerszámmal.

Haljelölések Gönyűnél. — Február hó 9-én egy előb-beni halászat alkalmával e célra félretett 50 drb. méreten aluli márnát jelezünk meg az ismert magyar hivatalos hal-jelzőkkel (aluminium szalag számmal és F. M. Budapest fel-irattal), Fekete Gyula halászmester tagtársunk szíves köz-reműködésével. A halakat megjelölve ugyanott a Dunába bccsátottuk. Ezúttal is kérjük halásztágtársainkat az egész Duna mentén, de főleg Gönyűtől felfelé, hogy ilyen meg-jelzett márnák (vagy más, régebben jelzett halak) újrafoga-sát a m. kir. hallettani és szennyvíztisztító kísérleti állo-más címére Budapest II., Herman Ottó-út 15. sz. alá levél-ben feltétlenül bejelenteni szíveskedjenek. Mellékelni kell a halról levett szalagot és fel kell jegyezni és velünk közölni a halfogására vonatkozó minden adatot. (Fogás helye és ideje, szerszám, a hal faja, hosszúsága centiméterben, súlya. A halász neve és pontos lakcíme. Ez adatok hiánytalan közlése esetén a beküldő 2 P jutalomban részesül.

Arjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő r.-t és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi r.-t.-től nyert értesítés szerint 1939. április hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvizi élőponty	nagy	1.50—1.60 P
	közép	1.20—1.30 „
	kicsi	0.90—1.10 „
Édesvizi jegeltponty	nagy	0.90—1.20 „
	kicsi	0.40—0.80 „
	I. oszt.	3.—5.— „
	II. oszt.	2.80—3.60 „
Fogassüllő	III. oszt.	2.—2.80 „
	IV. oszt.	2.50—2.80 „
Harcsa	nagy	2.00—2.70 „
	kicsi	1.60—2.20 „
Csuka		0.90—1.20 „
Compó		1.— „
Márna		1.—1.20 „
Kecsege		2.60—3.60 „
Pisztrángsügér		1.—1.30 „
Keszeg		0.30—0.40 „

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

BARTHA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

TELEFON:

Iroda: 185-0-71.

Üzlet: 185-5-84.

BUDAPEST, IX., KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

Fakátrány

ZIMMER FERENC

Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő- és jegelthalat.

Központi telep: IX., Gönczy Pál-u. 4. Telefon: 185-4-48.

Fióküzletek: IX., Központi vásárcsarnok. Telefon: 185-4-48. — V., gr. Tisza István-u. 10. Telefon: 181-6-79. — VII., Garay-téri vásárcsarnok. Telefon: 130-4-48.

Iroda: VIII., Horánszky-utca 19. Telefon: 135-3-39.

Budapest.

Halászháló

puha inslég és kötél, hálófonal, párafalattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

Ádám Miksa Rt.-nál, Bpest.

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6—7. A Ferenc József híd és Erzsébet híd között. Telefon: 18-59-65.

Fióküzlet: VII., Thököly út 16. szám. A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt. Telefon: 13-98-61.

I-a. minőségű minden mennyiségben

POSNANSKY és STRELITZ

Budapest, V., Zsitvay Leó-u. 13. Tel.: 122-829.

Halbizományi és Halértékesítő Rt.

A Magyar Tógazdaságok Rt. kizárólagos bizományosa

Igazgatóság: Budapest, V., József-tér 8. Telefon: 18-09-21, 18-09-22.

Levélcím: Budapest 4, postafiók 271. Távirati cím: Tógazdaságok.

Telep és iroda: Budapest, IX., Csarnok-tér 5. Telefon: 18-56-36.

Elárusítóhely: Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Telefon: 18-56-36.

Szállítási iroda: Budapest, I., Budaörsi-út 87. Telefon: 26-87-16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok Rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű, gyorsnövésű egy- és kétnyaras tenyészpontyot, anyapontyot, minden más tenyészhalat s megtermékenyített fogassüllőikrát.

